

MEDIASMARTIES

een bron van inspiratie

MEDIASMARTIES WEGWIJZER

Lekker eigenwijs

MEDIASMARTIES WEGWIJZER

Lekker eigenwijs

De beste mediatips voor kinderen van circa 9-12 jaar vind je in deze WegWijzer.

Het thema van de Kinderboekenweek 2024 is Lekker Eigenwijs! Een breed thema dat ruimte biedt aan verhalen waarin de hoofdpersonages zichzelf (durven te) zijn, eigen keuzes maken, tegen de stroom in gaan en hun eigen ding te doen. Mooi, want zulke verhalen zijn nodig: als spiegel en venster op de wereld. Het ene kind zal zijn eigen gedrag bevestigd zien (anderen doen óók hun eigen ding), het andere kind zal zien dat het anders kan en mag. Zeker op deze leeftijd belangrijk!

In deze WegWijzer geven we tips die in het teken staan van het thema *Lekker eigenwijs* van de Kinderboekenweek 2024. Ga samen lezen, kijken, luisteren, spelen en doen rondom dit thema.

Alle media in deze WegWijzer zijn in principe vooral geschikt voor kinderen vanaf 9 jaar. Maar let op! Kijk zelf welke media passen bij de kinderen met wie jij werkt. Welk medium kun je gebruiken?

Aan de slag dus. Kies mooie media bij elkaar om voor te lezen, te kijken, luisteren, spelen of doen.

Veel succes!

Aan de slag

Kies bewust

In deze WegWijzer hebben we de beste mediatips voor kinderen van 9-12 jaar op een rij gezet waarbij het thema *Lekker eigenwijs* centraal staat. Zoals je kunt zien kun je nog alle kanten op. Het is aan jou om bewust media te kiezen die jouw werkwijze versterkt.

Kijk goed welke media aansluiten bij de vragen van de kinderen in de klas en bedenk welke media je kunt gebruiken om het thema te introduceren of juist kunt gebruiken om informatie te verwerken of om te differentiëren. Je hoeft dus zeker niet alle media uit deze WegWijzer te gebruiken!

Bundel de krachten

Juist de combinatie tussen het lezen, kijken, luisteren, spelen en doen is krachtig. Kinderen komen zo op verschillende manieren in aanraking met (dezelfde) woorden en en begrippen. Daarnaast biedt het spelen en het doen ruimte om alle informatie uit de verhalen te verwerken. Maak daar gebruik van en denk van te voren na welke media je wilt inzetten en hoe.

Lees bijvoorbeeld een fragment voor uit een boek of ga theaterlezen. Kijk een filmpje wat hierop aansluit, zing liedjes of laat kinderen naar de Waanzinnige podcast luisteren! Welk boek zouden zij willen lezen? Kortom, combineer verschillende media met elkaar en haal er meer uit!

Maak een planning

Niet alle media zijn geschikt om in een grote groep te gebruiken. Denk na welke media je wilt inzetten. Met welk doel zet je de media in en met wie? Maak (voor jezelf) een grove planning. Of voeg het gebruik van media toe aan je bestaande planning. Het belangrijkste is dat iedereen aan bod komt en dat er ruimte is voor herhaling.

Pak je rol

Realiseer je dat jouw rol heel belangrijk is. Bedenk bij elk medium dat je inzet wat jij kunt doen om er meer uit te halen. Bekijk, lees en speel het van tevoren zodat je weet wat je kunt verwachten, welke vragen je kunt stellen en hoe je de kinderen aan de gang laat gaan met de verhalen. In deze WegWijzer helpen we je op weg met een paar tips, maar voel je vrij om daarin eigen keuzes te maken. Meer weten? Neem gerust contact op. We denken graag met je mee. Onze contactpagina vind je op www.mediasmarties.nl

LEZEN

Maak elke dag ruimte voor een leesmoment. Doe je dat nog niet altijd? Gebruik de Kinderboekenweek om het leesvuur wat op te stoken. Er zijn zoveel mooie verhalen! Lees voor, lees samen of laat de kinderen zelfstandig lezen. Onderstaande boeken passen goed bij het thema Lekker eigenwijs.

Theaterlezen – Lekker dwars (Marlies Verhelst en Ineke Kraaij)

Uitgeverij Gottmer (2024)

ISBN 9789025780135

Een bundel met verhalen over kinderen die volhardend hun eigen weg banen en een eigen kijk op de wereld hebben. Maak kennis met rebelse wereldverbeteraars zoals Greta Thunberg en Maria Montessori, maar ook met Elena, die haar eigen kleding ontwerpt, en Tibo, die tijdens vakanties liever ontspant dan culturele uitstapjes maakt. Vanaf ca. 9 jaar.

Goed om te weten: 'Lekker dwars' bevat verfrissende Theaterleesteksten en stimulerende gespreksvragen. Gebruik het boek dus om kinderen samen te laten lezen en met de kinderen te praten over hun kijk op de wereld!

Eigenwijze voeten (Irène Storm)

Uitgeverij Gottmer (2024)

ISBN 9789044843637

Mellies eigenwijze voeten nemen haar mee op avontuur naar een fantastische droomwereld waar ze dieren ontmoet die haar hulp kunnen gebruiken. Vanaf 9 jaar.

Tien dingen die je beter niet kunt doen (Annet Jacobs)

Uitgeverij Zwijsen (2024)

ISBN 9789048750269

Jin en Zipper maken een lijst met tien dingen die je beter niet kunt doen, zoals door het poepveld lopen, een slak eten en in de kunsthall met een stuiterbal gooien. Vervolgens doen ze die juist wél! Dyslexieletterboek AVI-M4, voor kinderen vanaf ca. 9 jaar die lezen moeilijk of saai vinden.

LEZEN

Offline (Marco Kunst)

Uitgeverij Gottmer (2023)

ISBN 9789025775001

Mike verhuist in 2046 naar Nieuw Babylon, een door computers en robots gebouwde stad. Zijn vriendin Demer blijft achter in de Aardelaar, waar alles nog handmatig gebeurt en de bewoners een eigen koers varen. Dan krijgt Mike een verontrustende waarschuwing en opdracht van een mysterieuze man. Mike moet de ondergang van de mensen verhinderen. Vanaf ca. 9 jaar.

De superhacker (Annemarie Jongbloed)

Uitgeverij Ploegsma (2024)

ISBN 9789021685359

Moos heeft een talent voor hacken. Ze verandert het riedeltje van haar hoorapparaten en past het menu in het ziekenhuis aan voor haar oma. Haar hacktalent komt ook goed van pas als een van de medewerkers in het ziekenhuis bedreigd wordt... Vanaf ca. 9 jaar.

Mijn jaar in een tent (Tiny Fisscher)

Uitgeverij Volt (2020)

ISBN 9789021421827

Zwaan (12 jaar) wil zich, net als haar school, inzetten voor kinderen in vluchtelingenkampen. Als challenge kiest ze ervoor om buiten in een tent te slapen. Dat valt niet mee, want Zwaan is gauw bang. Hoeveel geld kan ze in een week ophalen, en ook haar angsten overwinnen? Vanaf ca. 10 jaar.

TIP

Zet de boeken zichtbaar in je eigen lokaal en kies telkens een nieuw boek om samen in te duiken. Geef kinderen de ruimte om ook zelf een boek te pakken en te lezen. Hebben jullie de boeken zelf niet in huis? Kijk op www.jeugdbibliotheek.nl of je de genoemde titels kunt reserveren.

LEZEN

Struikmeisje (Tineke Honingh)

Uitgeverij Van Goor (2021)

ISBN 9789000373611

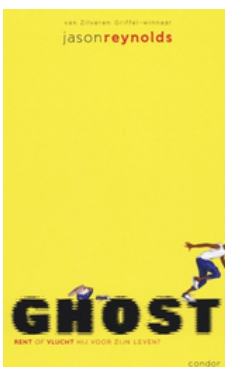
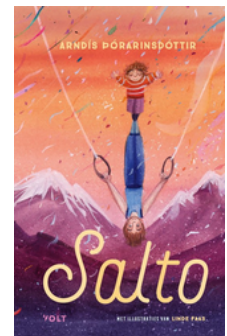
Iedereen heeft wel een reden waarom hij doet zoals hij doet. Bij Erie is die reden een stoornis. Tenminste, dat zegt haar therapeut. Erie haát dat woord. Het klinkt alsof je gestoord bent. Nu gaat ze niet meer naar school, want in haar veilige huis midden in het bos zijn geen klasgenoten, geen prikkels, geen stress... en dus ook geen stoornis. Probleem opgelost! Vanaf ca. 9 jaar.

Salto (Arndís Pórarinsdóttir)

Uitgeverij Volt (2024)

ISBN 9789021483269

Álfur uit IJsland houdt van turnen. In zijn gezin verandert van alles wanneer bij zijn drie jaar oude broertje autisme wordt vastgesteld. Hij probeert te bewijzen dat zijn broertje helemaal niet anders is en dat het gezin niet hoeft te verhuizen. Vanaf ca. 10 jaar.

Ghost (Jason Reynolds)

Uitgeverij Condor (2022)

ISBN 9789464530087

Ghost rent al zijn hele leven maar is het rennen of vluchten? Op een dag wordt hij ontdekt door de coach van een hardloopteam die denkt dat Ghost een briljante sprinter zou kunnen worden. Als hij maar binnen de lijntjes kan blijven lopen. Vanaf ca. 11 jaar.

LEZEN & LUISTEREN

Verhalen komen in verschillende vormen. Maak daar gebruik van! Lees voor, laat de kinderen elkaar voorlezen of zet een luisterboek aan. Het is heerlijk om te ontspannen terwijl iemand met een fijne vertelstem een goed boek voorleest.

Luisterboek: De piraten van hiernaast

Reggie Naus

Op een dag hoort Michiel een hoop kabaal buiten. Als hij gaat kijken, gelooft hij zijn ogen niet: naast hun huis verrijst een houten bouwwerk dat nog het meest op een schip lijkt. Maar dat is nog niet eens het vreemdste. Zijn nieuwe burens zijn namelijk piraten! In de greppel rond hun huis zwemt een waakhaai, en eten doen ze met handen en dolk. Michiel sluit al gauw vriendschap met Billy, de zoon van de piraten. Maar niet alle buurtbewoners zijn blij met de komst van het piratengezin...

Beluister het boek [HIER](#) via Jeugdbibliotheek.nl of scan de QR-code.

Tips: zorg ervoor dat je ook een gedrukte versie van het boek klaar hebt liggen, zodat kinderen zelf verder kunnen (mee)lezen. Ook de verfilming is een aanrader.

Luisterboek: Helden! Mensen die de wereld mooier maakten

Janny van der Molen

Een meisje leest het dagboek van Anne Frank, een jongetje loopt mee met Gandhi's zoutmars. Nederlandse schoolkinderen corresponderen met leeftijdsgenoten in Zuid-Afrika ten tijde van Mandela's vrijlating. Een meisje vindt de moed om door te gaan in het verhaal van Malala... Vanuit de beleving van kinderen vertelt Janny van der Molen het verhaal van mensen die de wereld door hun moed, kracht en doorzettingsvermogen een stukje mooier maakten.

Beluister het boek [HIER](#) via Jeugdbibliotheek.nl of scan de QR-code.

TIP

Wijs kinderen erop dat ze deze luisterverhalen thuis gratis kunnen beluisteren, als lid van de bibliotheek.

KIJKEN

Het thema Lekker eigenwijs vormt een mooie aanleiding om eens goed in de spiegel te kijken. Ben jij lekker jezelf? Soms een tikkeltje eigenwijs of anders dan anderen? Niks mis mee! Onderstaande fragmenten kunnen ook een mooie aanleiding zijn om met elkaar in gesprek te gaan.

Zijn mensen kuddedieren? Elkaar nadoen om erbij te horen

Fragment via SchoolTV

04:20 min

Eigenwijs? Anders dan anders? Je denkt misschien dat je heel zelfstandig bent, maar uit onderzoek blijkt iets heel anders. Hoe reageert het nietsvermoedende testteam op mensen die gaan staan als ze een belletje horen? Blijven ze zitten of gaan ze ook staan?

Klik [HIER](#) voor het fragment of scan de QR-code.

Waarom denken we dat ezels dom zijn?

Fragment via SchoolTV

1:08 min

Zijn ezels dom? Nee hoor. Eigenwijs dan? Ook niet per se. Ezels lijken op paarden en worden daardoor vaak als paard behandeld. En dat werkt niet.... Je kunt een ezel van alles leren, maar dan moet je wel eerst zelf leren hoe je dat moet doen!

Bekijk het fragment [HIER](#) of scan de QR-code.

Mooi fragment om kinderen te laten nadenken over hun eigen gebruiksaanwijzing.

KIJKEN

Hoe bedenkt kunstenaar Navid Nuur kunst?

Fragment via SchoolTV

2:35 min

Een fragment over bijzondere materialen die je anders naar de wereld leren kijken. Janouk bezoekt kunstenaar Navid Nuur in zijn atelier. Hij maakt kunst met materialen die mensen een beetje gek vinden, zoals as van een verbrande boom of dat schuim waar je bloemstukjes mee maakt. Hij wil mensen zo verder leren kijken: een boom is niet alleen 'gewoon' een boom.

Bekijk het fragment [HIER](#) of scan de QR-code.

Idee Puree: inleven

Fragment via SchoolTV

6:09 min

Als je je inleeft in iemand anders, kun je dingen op een heel andere manier bekijken. Je kijkt als het ware door de ogen van iemand anders. Dan krijg je misschien wel ideeën waar je zelf nog niet aan had gedacht!

Bekijk het fragment [HIER](#) of scan de QR-code.

TIP

Gebruik de fragmenten als introductie om de kinderen voor te bereiden op een creatieve opdracht. Zie meer bij het onderdeel Doen.

LUISTEREN

Laat de kinderen bij het thema Lekker eigenwijs ook luisteren! Je kunt natuurlijk een liedje opzetten dat past bij het thema, bijvoorbeeld van Kinderen voor Kinderen. Maar denk ook eens aan een podcast.

Ik kan het heus wel zelf (KEET)

Duur: 3.15 minuten

*Ik dop m'n eigen boontjes
Geen taak is mij te veel
Je hoeft me niet te helpen
Ik kan het best alleen*

Luister [HIER](#) naar het liedje op Youtube (of scan de QR-code) en zing mee.

Podcastserie: Sterke verhalen van supermeiden

Totaal 6 afleveringen

Duur aflevering: ca. 10-15 minuten

De serie laat kinderen kennismaken met de avontuurlijke levens van Nederlandse vrouwen. In elke aflevering worden luisteraars meegenomen in het leven van de heldinnen: van hoe ze ooit zijn begonnen, welke obstakels ze tegenkwamen, tot hoe ze toch hun doel hebben bereikt. De afleveringen vormen stuk voor stuk een mooie aanleiding voor een gesprek!

Beluister [HIER](#) de afleveringen of scan de QR-code.

LUISTEREN

Wil je kinderen enthousiast maken om zelf een verhaal te lezen? Luister dan samen naar een aflevering van de Waanzinnige Podcast en praat over wat jullie hebben gehoord. Wie wil het boek lezen?

De Waanzinnige Podcast

Aflevering: Het (super) dikke boek over Herre

Duur: 6.46 minuten

Jip (9) kletst honderduit over Het (super) dikke boek over Herre. Niet verwonderlijk, want het is een bizar boek vol knettergekke figuren en ijzingwekkende situaties.

Luister [HIER](#) naar de aflevering op SchoolTV (of scan de QR-code).

De Waanzinnige Podcast

Aflevering: Het grote boek van Madelief

Duur: 6.46 minuten

Djustin (9) vertelt in deze eerste aflevering over Het grote boek van Madelief. Dit wonderlijke meisje groeit op bij haar moeder, verhuist een keertje, maakt nieuwe vrienden en blijkt een geweldige spion te zijn.

Luister [HIER](#) naar de aflevering op SchoolTV (of scan de QR-code).

SPELEN

Spelen is enorm belangrijk. Door spel kunnen kinderen allerlei ervaringen en informatie verwerken. Ook wordt de les er een stuk levendiger van en maken de kinderen zich de verhalen eigen.

Naar buiten

Het is tijd om buiten te spelen! Maar dan natuurlijk wel een tikkeltje anders dan anders. Denk aan voetbal zonder keeper, wieltdesdag (laat kinderen steps, rolschaatsen en andere dingen met wielen meenemen) of laat de kinderen zelf spelletjes bedenken: springtouw en dan zoveel mogelijk misspringen? Wat een goed idee! Doe maar eens lekker eigenwijs!

Spel: Weerwolven / Wie is de mol? enz.

Speel een spel zoals Weerwolven of Wie is de mol. In deze strategische spellen moet je je soms anders voordoen dan jezelf bent. Of juist niet? Wie is eigenwijs en blijft zichzelf trouw?

Ruimte voor fantasie

Spelen is ook: ruimte maken voor fantasie. Hebben kinderen een keer een gek idee of plan naar aanleiding van een verhaal? Top! Ook dat moet kunnen in de bovenbouw. Zorg voor materiaal waarmee kinderen zelf kunnen bouwen (grote dozen), schilderen, toneel kunnen spelen. Stimuleer ze om eens anders te denken dan anders, zodat ze zich vrij voelen om hun fantasie te gebruiken.

TIP

Geef vooral ruimte aan de kinderen om de informatie die ze uit verhalen halen op een eigen (wellicht andere) manier te verwerken. Geef ze ruimte om te spelen en observeer wat ze met de verhalen doen.

DOEN

Geef vooral ook ruimte voor eigen ervaringen. Laat kinderen (eigen) verhalen verwerken. Media niet alleen gebruiken, maar ook maken. Mooi meegenomen: ze maken ook hun eigen blijvende herinnering.

Creatief denken

Hebben jullie het fragment van Idee Puree bekeken? Ga zelf ook aan de slag! Leef je in in een ander en kom tot nieuwe oplossingen. Bedenk een probleem (of laat de kinderen een probleem inbrengen) en geef elke leerling een persoon (een meester, schilder, baas van een bank, tuinman enz.). Hoe kijkt die aan tegen het probleem? En wat zou deze persoon bedenken? Een opdracht om eens anders dan anders te denken.

Photobooth in de klas

Laat de kinderen van karton een photobooth maken: een hokje met een camera en diverse gekke brillen, hoedjes, snorren, pruiken enz. Geen grote kartonnen doos kunnen vinden? Een vrolijke wand met slingers is ook een mooie achtergrond. Maak foto's in verschillende combinaties. Hoe gekker, hoe beter! De foto's kun je als afsluiter aan het eind van de kinderboekenweek meegeven.

Gebruik je verbeelding

Ga naar aanleiding van iets dat jullie hebben gelezen of gehoord in gesprek. 'Stel je voor dat jij...

- een kunstwerk mag maken voor in de hal van de school: welk bijzondere materialen zou je gebruiken? (fragment: Hoe bedenkt kunstenaar Navid Nuur kunst?)
- met dieren kan praten: waar zou je het dan over hebben? (boek: Eigenwijze voeten)

Stimuleer kinderen door vervolgvragen te stellen.

Tot slot

Werk samen met ouders

Deel de foto's van al jullie eigenwijze avonturen (mits AVGproof) met ouders via het online ouderportaal. Zo weten ouders wat hun kind heeft gedaan. Wil je ouders betrekken? Vertel dan wat je hebt gedaan en geef een tip wat ze thuis met hun kind kunnen doen (voorlezen, kijken, luisteren of spelen).

Wil je de foto's niet online delen? Maak dan samen met de kinderen een fotowand met foto's. Nodig ouders uit om samen met hun kind naar de foto's te kijken. Op die manier worden de avonturen ook eenvoudig gedeeld.

We wensen jullie samen veel lees, kijk, luister en speelplezier!

Meer inspiratie en tips?

Neem een kijkje op de online gids van [Mediasmarties.nl](https://mediasmarties.nl)